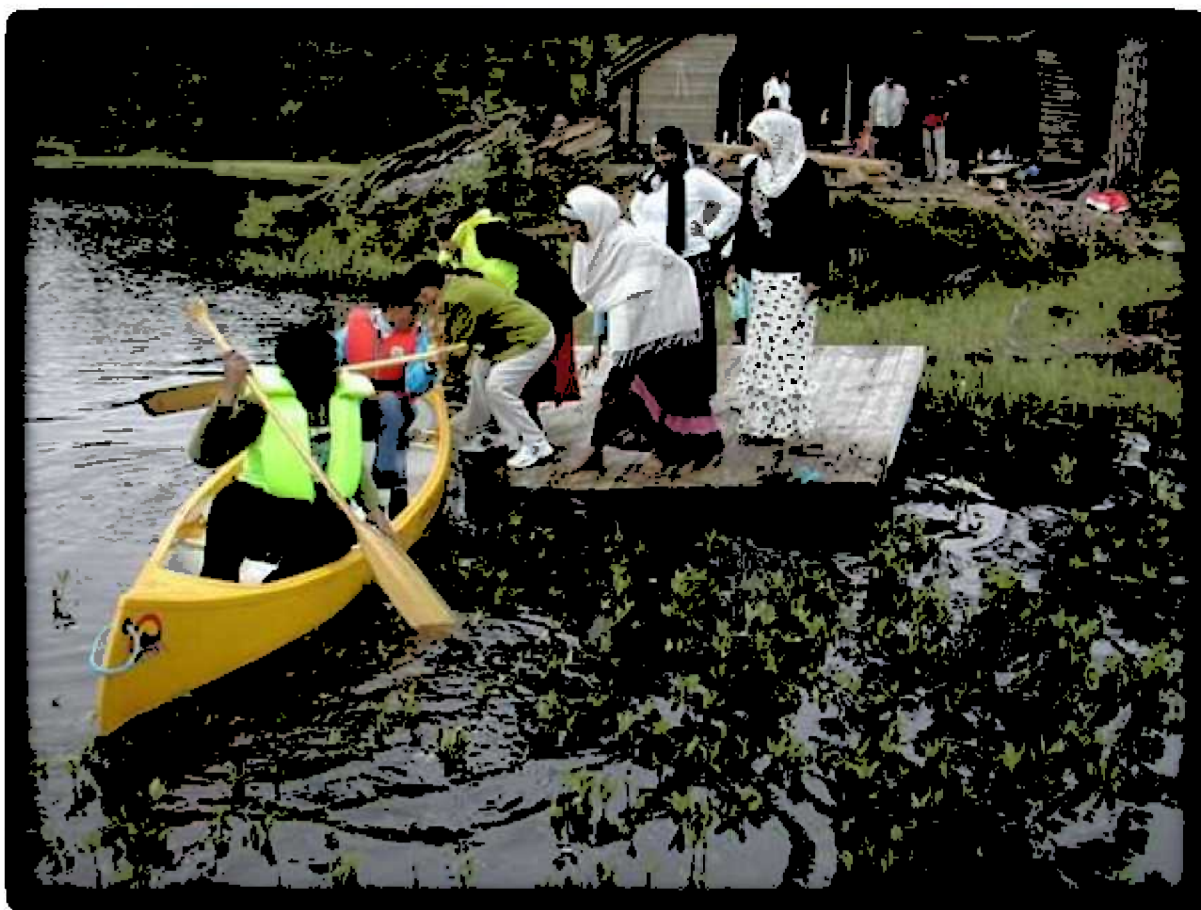

BOSETTING OG INTEGRERING AV FLYKTNINGER I ORKDAL KOMMUNE PERIODEN 2012 – 2015

Dokumentet er i tillegg beslutningsgrunnlag for forpliktende samarbeid med IMDI

INNLEDNING	3
ANMODNING FRA IMDI OM BOSETTING AV FLYKTNINGER	3
BEGREPER	3
BAKGRUNN	4
HVEM SKAL BOSETTES	4
INTROTRAPPA	5
BESKRIVELSE AV BOSETTINGA INNEVÆRENDE PLANPERIODE	6
VEDTAK OM BOSETTING	6
BOSETTINGER OG FLYTTINGER	6
FLYTTING FRA KOMMUNEN	7
BOLIGER	7
BARNEHAGEPLASSER	7
ANTALL INNVANDRERBARN I BARNEHAGE PR 1.OKTOBER 2011.....	8
OPPLÆRING.....	8
SYSSELSETTING	10
SOSIALE TJENESTER	11
MÅLSETTINGER FOR PERIODEN 2012 - 2015.....	11
BOSETTINGSANTALL	11
ANMODNINGSTALL FRA IMDI FOR 2012	11
HOVEDMÅLSETTING	11
TILTAK/FORBEDRINGER.....	12
BOLIGER	12
BARNEHAGER.....	12
ØKONOMI	13
STATSTILSKUDD	13
UTVIKLING FLYKTNINGEFOND	15
BUDSJETT I PLANPERIODEN	15
INTEGRERING	15
MÅL FOR ARBEIDET I KOMMUNEN.....	16
STRATEGIER/SATSINGSOMRÅDER	16
OPPSUMMERING TILTAK OG RESULTATMÅL	16
ØKONOMI	16
RESULTATMÅL.....	17
ORGANISERING - FORMELL FORANKRING	17
VEDLEGG	18
VEDLEGG 1: INTROTRAPPA	18
VEDLEGG 2:SAMARBEIDSAVTALEN MED IMDI.....	20

Innledning

Nåværende Bosettingsplan for flyktninger gjelder for perioden 2009 til 2012. Planen evalueres ett år før tiden med begrunnelse i at Orkdal kommune ikke har klart å innfri planens målsetting om bosetting av inntil 35 flyktninger per år. Driftsnivået på bruken av økonomiske midler har vært for høy i forhold til inntektene fra mottaket. Den nye planen for 2012 til 2015 tar høyde for disse utfordringene og tar standpunkt til hva som skal skje fra og med 2012. Orkdal kommune ser det fortsatt som viktig å ha en langsiktig plan og strategi for bosetting, og det foreslås derfor en ny 4-årig mottaksplan for perioden, og et beslutningsgrunnlag for samarbeidsavtale med IMDI.

Utfordringene når det gjelder bosetting av flyktninger vil, også i årene fremover være store. Det nasjonale bosettingsutvalget, som er sammensatt av representanter fra kommunene og staten for å koordinere bosettingsarbeidet, har anslått bosettingsbehovet for 2012 til å være på 6700 personer. Behovet for 2012 er 200 plasser høyere enn i 2011, noe som innebærer en liten økning. Bosetting av enslige mindreårige i 2012 er satt til 400, en nedgang, i forhold til 750 i 2011.

Anmodning fra IMDI om bosetting av flyktninger

IMDI viser til intensjonsavtale om å inngå et langsiktig samarbeid om bosetting, kvalifisering og integrering. Vi viser også til det pågående arbeidet med kommunens utredning om forutsetningene for et slikt samarbeid. I tråd med målsettingene i intensjonsavtalen ønsker IMDI (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet) å anmode Orkdal kommune om å bosette mellom 25 -35 personer hvert år i perioden 2012 – 2014. Innenfor rammen vil vi hvert år anmode kommunen om et konkret bosettingstall. Det er bosettingsbehovet nasjonalt som vil regulere anmodningstallene. For 2012 ber vi kommunen om å ta imot 30 flyktninger. Familiegjenforente kommer i tillegg.

Begreper

Innvandrere

Fellesbetegnelse på personer med utenlandsk bakgrunn som er bosatt i Norge, uansett opprinnelig årsak til innvandring.

Asylsøker

Person som kommer på egen hånd og uanmeldt til Norge og ber om å bli godkjent som flyktning. Personen kalles asylsøker inntil søknaden er avgjort.

Asyl

Å få asyl betyr å få beskyttelse mot forfølgelse. Person som får asyl i Norge får status som flyktning.

Overføringsflyktninger

Overføringsflyktninger kommer til Norge som regel etter anmodning fra FN's høykommisær for flyktninger. Stortinget fastsetter hvert år hvor mange som kan tas imot i Norge.

Flyktning

Omfatter både asylsøkere som får innvilget asyl og overføringsflyktninger.

Opphold på humanitært grunnlag

Gis til asylsøkere som ikke får asyl, men hvor sterke menneskelige, humanitære hensyn taler for at man får bli.

Midlertidig beskyttelse

Flyktninger kan bli i landet så lenge de har behov for beskyttelse. Når beskyttelsesbehovet opphører skal de returnere (s) til hjemlandet.

Bakgrunn

Orkdal Kommune har mottatt flyktninger siden 1988 og har etter hvert skaffet seg høy kompetanse i flyktningsarbeidet.

Orkdal kommune har inngått avtale med IMDI som såkalt fokuskommune og inngår i K11 prosjekt i Midt-Norge. Dette vil si at IMDI har avtale med 11 midt-norske kommuner inklusive Orkdal. I Sør-Trøndelag er det bare Orkdal og Trondheim som er fokuskommuner.

Ved bosetting av flyktninger er det fortsatt viktig at kommunen bygger opp nasjonalitetsgrupper av en viss størrelse. Dette for å sikre at flyktingen har mulighet til å kunne velge omgangskrets innenfor egen kultur. For kommunen har bosetting av større grupper blant annet økonomisk betydning med tanke på tolkeutgifter, oversettelse av viktig informasjon, tilbud om morsmålsassistenter m.m.

Hvem skal bosettes

Overføringsflyktninger

Orkdal kommune har bosatt overføringsflyktninger i inneværende 4-årsperiode. Dette har vært familier fra Afghanistan, Iran og Etiopia.

Fra mottak

De fleste som skal bosettes er asylsøkere som oppholder seg i statlige mottak og har fått vedtak om bosetting i kommune. De største nasjonalitetsgruppene som venter på bosetting er fra Somalia, Afghanistan og Eritrea.

Familiegjenforente

Noen av flyktingene er enslige i Norge, men har familie i hjemlandet, og vil trolig søke om familiegjenforening. Det er underholdskrav på minimum kr. 227.800,- for herboende flyktninger dersom herboende ikke har permanent oppholdstillatelse. Det gis vanligvis etter 3 år, men for familiegjenforening gjelder andre regler avhengig av den enkeltes status. Overføringsflyktninger og personer med asyl er unntatt underholdskravet.

Enslige mindreårige

En særlig utsatt gruppe er asylsøkere under 18 år som har kommet til Norge uten foreldre. Enslige mindreårige skal prioriteres for rask og god bosetting innen 3 mnd. etter at de har fått oppholdstillatelse. De fleste i denne gruppen er gutter i alderen 16 til 18 år. For å fremme rask og god bosetting får kommunene særskilt tilskudd på kr. 123.144,- pr. år til og med fylte 20 år i tillegg til ordinært integreringstilskudd. Utgifter til tiltak utover kommunal egenandel med hjemmel i lov om barnevernstjenester, kan refunderes etter søknad til BUF-etat.

I 2012 er det ikke planlagt bosetting av enslige mindreårige i Orkdal kommune.

Utfordringer rundt bosetting av enslige mindreårige:

Orkdal kommune har bosatt enslig mindreårige ungdommer i alderen 16 – 18 år også i inneværende planperiode. Totalt er det i Orkdal kommune bosatt 18 enslig mindreårige. En av utfordringene har vært å finne gode boligløsninger for denne gruppa. Kommunen har i hovedsak tilbudt bofelleskap, der det har bodd to eller tre sammen. Det har også vært forsøkt å bosette ungdom sammen med voksen flyktning, når de har hatt felles relasjon fra tidligere. Hybeltilbud og bosetting i norsk familie har vært prøvd.

Erfaringene med de ulike boligløsningene viser at det er utfordrende å finne et optimalt tilbud. Bosetting/hybel i tilknytning til norsk familie har stort sett vært positivt, men det er meget utfordrende å finne tilbudet. Når det gjelder de andre løsningene ser vi at bosetting i bofelleskap, og i felleskap med en voksen har bydd på til dels store utfordringer. Utfordringene har i hovedsak vært konflikter mellom beboere og problematikk i forbindelse med inn/ut flytting.

Introtrappa

Arbeids og ansvarsfordeling med flyktningen i fokus:

Se vedlegg 1 Introtrappa.

Introtrappa er utarbeidet med følgende målsetting:

- For å få til god oppfølging av målgruppa i og etter introperioden er det av vesentlig betydning med et tett samarbeid mellom samarbeidspartnerne.
- Bedre koordinering mellom kommunale tjenester i og utenfor Nav.
- Arbeide mot fagspesifikke områder tidligere i Introperioden.
- Fokus på program som gir bedre kvalifisering.
- De med svakest bakgrunn: skreddersøm/ motivasjon/ tettere oppfølging
- Få til en god tiltakskjeding

Introduksjonsloven

Stortinget har vedtatt Lov av 4. juli 2003 nr. 80 om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere. Lovens formål: Formålet med denne loven er å styrke nyankomne innvandrernes mulighet for deltagelse i yrkes- og samfunnsliv, og deres økonomiske selvstendighet.

Introduksjonsloven ble obligatorisk fra 1. september 2004. Fra denne dato har kommunene plikt til å tilby fulltids, tilpasset introduksjonsprogram til alle som loven gjelder for bosatt etter 01.09. 2003.

Dersom det ikke er spesielle grunner som taler imot, skal deltaker starte i introduksjonsprogram senest 3 måneder etter bosetting i kommune.

Stønadsattene er 2 G. fra 1. mai 2011 utgjør det til sammen kr.158.432,- pr. år. Utbetaling pr. mnd. blir kr. 13.202.67 som er skattbar inntekt. Personer under 25 år skal etter loven motta 2/3 introduksjonsstønad, i Orkdal kommune er det foreløpig vedtak på samme sats for alle.

Forslag fra 2012 er at Orkdal kommune følger loven med redusert stønad for de under 25 år.

Beskrivelse av bosettinga inneværende planperiode

Vedtak om bosetting

Bosettingsplan for perioden 2009 – 2012 på inntil 35 flyktninger pr. år, familiegjenforente inkl.

Bosettinger og flyttinger

Orkdal kommune har ikke klart målsettinga om bosetting av 35 flyktninger per år i planperioden, se tabell:

Oversikt over antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, etter landbakgrunn per 1.januar 2011.

Kommune	Folketall totalt	Alle	EU/EØS,USA, Canada, Austrlia, New Zeland	Afrika, Asia, Latin –Amerika, Oseania,Europa unt. EU/EØS	Alle i %
Orkdal	11365	649	252	397	5,7

Oversikt over antall bosatte i 2005 – 2011, per september 2011:

Nasjonalitet	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Sum
Irak/Kurdistan		5			1			6
Iran/Kurdistan						3		3
Somalia		5	18	5	2	2	5	37
Tsjetsjenia	19		4					23
Rwanda		1		3				4
Burundi		1		3	2			6
Afghanistan		12	1	6	13	2	3	37
Serbia		4		1				5
Montenegro			3					3
Eritrea					3	8	4	15
Statsløs Palestina					3			3
Etiopia						3	1	4
Sum	19	28	26	18	24	18	13	146

Flytting fra kommunen

Ankomst år	Antall bosatt	Flyttinger
Ankomst 2011	13 pers.	av disse er 0 flyttet
Ankomst 2010	18 pers.	av disse er 0 flyttet
Ankomst 2009	27 pers.	av disse er 2 flyttet
Ankomst 2008	22 pers.	av disse er 3 flyttet
Ankomst 2007	26 pers.	av disse er 5 flyttet
Ankomst 2006	28 pers.	av disse er 0 flyttet
Ankomst 2005	19 pers.	av disse er 4 flyttet
Ankomst 2004	31 pers.	av disse er 16 flyttet
Ankomst 2003	29 pers.	av disse er 17 flyttet
Ankomst 2002	31 pers.	av disse er 17 flyttet
Sum	244 personer	64 flyttet

Tabellen viser at bosatte flyktninger før 2004 i langt større grad flyttet ut av kommunen enn det som er situasjonen i dag.

Boliger

Det har tidligere gått svært bra å skaffe boliger til flyktningene, de siste åra har derimot dette blitt hovedutfordringa i bosettingsarbeidet. Årsaken ser ut til å være sammensatt. Orkdal kommune er av den oppfatning at hovedårsakene er færre flyktninger flytter i fra kommunen, det er stort press på det private boligmarkedet og boligmassen er i en prisklasse det er vanskelig å benytte. Behovet er små billige toroms leiligheter, da de fleste som bosettes er enslige.

Kommunale boliger har vært benyttet, men i de siste årene er det også blitt inngått avtale med private eiere. Hovedregelen er da at det inngås leieavtaler direkte mellom huseier og den enkelte flyktning, men i noen tilfeller har kommunen inngått leieavtale med videreutleie til flyktninger. Pr i dag har kommunen 20 innleide boliger for flyktninger.

Det er nå en positiv tendens til at flyktningene, etter å ha vært bosatt i kommunal bolig en periode, ordner seg bolig privat – enten ved privat leie, eller ved kjøp av leilighet.

Barnehageplasser

Barn med behov for barnehageplass har stort sett vært plassert ved Orkanger barnehage. I de siste årene har man lagt vekt på at innvandrerbarn fordeles på flere barnehager. Ordningen med gratis barnehageplass for barna til foreldre på introduksjonsprogram videreføres. Dette har vist seg å være en meget treffsikker ordning for å få foreldrene tidlig inn i introduksjonsprogrammet og barna i barnehage.

Alle innvandrerbarn har fått barnehageplass uten vesentlig ventetid.

Pr. i dag er det flest barn fra Somalia i barnehagene.

Antall innvandrerbarn i barnehage pr 1.oktober 2011

Nasjonalitet	Orkanger barnehage	Evjen barnehage	Rianmyra barnehage	Vormstad barnehage	Grøtte barnehage	Sum
Eritrea	1					1
Polen	1			1	1	3
Burundi	1					1
Bosnia/Kroatia		1				1
Somalia	4	1	4			9
Tsjetsjenia	5					5
Russland	1	1	1			3
Afghanistan	4		3			7
Spania	2					2
Litauen		1				1
Sum	19	4	8	1	1	33

Opplæring

Grunnskole

Innføringsenheten er en enhet der man tar i mot elever fra språklige minoriteter. Dette gjelder elever som kommer direkte til landet, elever som har hatt bare et kortvarig opphold i Alle nyankomne flyktninger i grunnskolealder tas først inn i en innføringsenhet. asylmottak, og som ikke kjenner til det norske språket. Innføringsenheten tar i mot elever fra 6 – 16 år, 1 til 10 klasse. Elever som kommer til innføringsenheten får hele sitt skoletilbud her i en periode. Varigheten på oppholdet i innføringsenheten vil variere og avhenger av den enkeltes modenhet, kompetanse og framgang. Ordningen med gratis SFO videreføres for barn med foreldre i introduksjonsprogram.

Tilbudet består av:

- Norsk språkopplæring
- Lese- og skriveopplæring
- Lære om norsk samfunn og kultur
- Matematikk

Nivå 2

Lærerteamet vurderer fortløpende når tiden er inne for gradvis integrering av eleven i klassen. Det vil i første omgang være naturlig å delta i praktiske og kulturelle fag. Norskopplæringa foregår fortsatt i innføringsenheten.

Nivå 3

Her følger eleven klassens planer i de fleste fagene, men med støtte i norsk og tospråklig assistent i fagene.

Forslag: Fra 01.01. 2012 legges innføringsenheten ned og elevene i grunnskolen får sin opplæring i ordinære klasser.

Antall innvandrerbarn/fremmedspråklige i grunnskole

GSI statistikk pr. 1. oktober 2011

Skole:	Klas. tr. 1	Klas. tr. 2	Klas. tr. 3	Klas. tr. 4	Klas. tr. 5	Klas. tr. 6	Klas. tr. 7	Klas. tr. 8	Klas. tr. 9	Klas. tr.10	Sum
Orkanger Barneskole	4	6	4	5	2	10	7				38
Orkanger Ungdomsskole								6	7	3	16
Gjølme											0
Evjen	1	2		3							6
Grøtte	1	2	3	1	1						8
Årlivoll				1							1
Sum	6	10	7	10	3	10	7	6	7	3	69

Voksenopplæring

Voksenopplæringa har lokaler på Røhme gård, i Bonstuggu og i 2. etasje på Biblioteket. Avtalen med Røhme gård sin eier er utgått, men midlertidig forlenget til 01.02. 2012 med tre måneders gjensidig oppsigelse.

Introduksjonsprogram og norskopplæring

Alle flyktninger over 18 år blir så raskt som mulig etter bosettingen tatt inn i Introduksjonsprogrammet i Orkdal kommune har Voksenopplæringa ansvaret for gjennomføring av heldagstilbudet i introduksjonsprogrammet.

Introduksjonsprogrammet har følgende innhold:

- Norskopplæring
- Samfunnskunnskap
- Tiltak som forbereder til videre opplæring eller tilknytning til yrkeslivet.
- I opplæringstilbudet ligger også språkpraksisplasser

I Voksenopplæringa er det 5 grupper som har dette tilbudet, per september 2011 er ca. 45 introdeltakere fra Orkdal- og Skaun kommune.

Fra 2010 er det opprettet en Grunnskole for voksne, i 2010 var det 6 deltakere og fra høsten 2011 12 deltakere.

Voksenopplæringa driver i tillegg norskopplæring for familiegjenforente og for arbeidsinnvandrere i kommunene Agdenes, Meldal, Skaun.

Noen tall fra Voksenopplæringa september 2011:

Antall grupper i norskopplæring og grunnskole for voksne	6
Antall flyktninger i Introduksjonsprogram fra Orkdal kommune	45
Antall "andre" innvandrere fra Orkdal kommune	11
Antall flyktninger i Introduksjonsprogram fra Skaun kommune	16
Antall "andre" innvandrere fra Skaun kommune	5
Antall "andre" innvandrere fra Meldal kommune	3
EØS borger på kveldskurs	8

Voksenopplæringa har i lengre tid, hatt en vanskelig romsituasjon. Undervisninga har sin hovedbase på Røhme Gård, men det er også undervisning på Biblioteket og i Bonstuggu. Undervisningsrommene er små og preget av trangboddhet. Avtalen med eier av Røhme gård gikk ut 31.08.11, avtalen er forlenget til 31.01.12 og med tre måneders gjensidig oppsigelse.

Det arbeides med å finne nytt tidsriktig lokale som fyller vilkårene for undervisningsbygg.

Forslag: Nye lokaler for Voksenopplæringa.

Syssetting**Revisjonsrapporten**

Talla fra revisjonsrapporten som ble behandlet på starten av 2011 viser følgende:

Oppsummering	Status per 30.09.11
Antall deltakere i introduksjonsordning fra 01.09.04	121 personer
Antall i introduksjonsordningen per i dag	32 personer
Antall personer som har permisjon	3 person
Antall personer som har avsluttet programmet	58 personer
Antall i ordinær utdanning	4 personer
Antall i ordinært arbeid inkl. lønnstilskudd	13 personer
Antall ordinære arbeidssøkere, unntatt de på tiltak	2 personer
Antall på tiltak i regi av NAV, eks. lønnstilskudd	3 personer
Flyttet ut av kommunen	24 personer

For å oppnå målsettingen om ordinært arbeid og derigjennom bli selvforsørget, brukes hele virkemiddelapparatet til NAV og kommunen. Den kommunale Voksenopplæringa bruker utplassering i språkpraksis som en metode for bedre norskopplæring. Dette er et alternativ til undervisning, der den enkelte flyktning er ute i ordinært arbeidsliv for bedre å tilegne seg "arbeidsnorsk".

Voksenopplæringa har og et utstrakt samarbeid med private og offentlige bedrifter for å få flyktningene ut i arbeid. Når det gjelder barn av de bosatte flyktningene, går disse oftest den tradisjonelle vegen via videregående skole etter grunnopplæringa i norsk.

Sosiale tjenester

I 2010 ble det utbetalt kr 3.267.000 i sosialhjelp. Ved utgangen av september 2011 er det utbetalt kr. 1.536.958. Total budsjettet for flyktningetjenesten var på 15.067.000.

Støtte til livsopphold utbetales den første tida før den enkelte begynner i introduksjonsprogrammet. Normalt tar det ca. 1. mnd. mellom ankomst til oppstart i introduksjonsprogram. Utgifter til etablering i forbindelse med bosetting er en vesentlig del av sosialutgiftene.

Økonomisk sosialhjelp kan også være aktuelt dersom vedkommende ikke har noe å leve av etter at 2-årsperioden i introduksjonsprogrammet er over.

Vi kan derfor konkludere med at det for 2011 er utbetalt mindre enn budsjettet til sosialhjelp. En årsak er sannsynligvis at vi bosetter færre enn planlagt.

Målsettinger for perioden 2012 - 2015

Bosettingsantall

Orkdal kommune har en oppfatning av å ha et godt grep om flyktningarbeidet. Det er bygd opp en godt kvalifisert tjeneste. Kommunen blir sett på som en foregangskommune i regionen, og kommunen yter også tjenester (norskopplæring) til innvandrere som er bosatt i nabokommunene Skaun, Meldal, Agdenes og Snillfjord. Det er viktig å ta vare på den kompetansen som er bygd opp. Derfor er det en fordel at det fattes et flerårig vedtak og at bosettingsantallet holdes på et jevnt nivå slik at vi får en jevn og forutsigbar drift. Jevn drift vil føre til at vi da får beholde opparbeidet kompetanse hos lærere, bosettingsarbeidere, fagfolk innenfor arbeidstrening m.m.

Forslag: Orkdal kommune ønsker å ta imot flyktninger i perioden etter slik fordeling:

2012	2013	2014	2015	Til sammen
20 personer	20 personer	20 personer	20 personer	80 personer

Familiegjenforente kommer i tillegg.

Det planlegges ikke bosetting av enslig mindreårige i perioden.

Anmodningstall fra IMDI for 2012

Det anmodes om bosetting av 30 flyktninger. Familiegjenforente kommer i tillegg.

Hovedmålsetting

Alle flyktninger skal integreres i lokalsamfunnet slik at ulike befolkningsgrupper oppnår en mest mulig likeverdig tilværelse i Orkdal kommune.

Det legges stor vekt på at alle som kommer til Orkdal kommune snarest mulig skal bli selvhjulpne.

Delmål

- Alle flyktninger får en tilpasset bolig som er tilrettelagt ved ankomst.
- Barn av flyktninger skal tilbys barnehageplass umiddelbart etter at de er ankommet kommunen.
- Orkdal kommune skal gi flyktningbarn felles opplevelser som bakgrunn for å utvikle språk og begrep.
- Orkdal kommune skal tilby barnehageplass som virkemiddel for at foreldre skal delta i norskopplæring og kvalifisering.
- Alle flyktningbarn i skolealder skal ved ankomst ha tilrettelagt SFO og skoleplass i den skolekrets de er bosatt.
- Alle flyktninger skal delta på språkopplæring.
- Alle voksne flyktninger mellom 18 og 55 år skal inngå kontrakt med Orkdal kommune om introduksjonsprogram. Et tilpasset introduksjonsprogram skal gi hver enkelt flyktning mulighet til å kvalifisere seg for arbeidslivet og innen overskuelig framtid (5-årsperiode) komme i inntektsgivende arbeid.
- Alle flyktninger skal ha mulighet for en sosial utvikling i fritiden.

Tiltak/forbedringer

Boliger

Det vil fortsatt være en utfordring å skaffe boliger i forbindelse med bosettingsarbeidet. Kommunale boliger må fortsatt benyttes. Dette vil svært ofte være i konkurranse med andre boligtrengende i kommunen. Det vil i tillegg være aktuelt å leie private boliger.

Kjøp av boliger har vært benyttet i inneværende planperiode. Dette kan være en god og praktisk løsning. Utfordringen er å finne billige nok boliger og helst toroms, da de fleste som bosettes er enslige. Alle utgifter til dette blir belastet den som bor i boligen i form av husleie, derfor er pris viktig.

Det planlegges ikke kjøp av boliger i inneværende periode.

Barnehager

Småbarnsmødre av flyktninger velger nå mye mer enn før å plassere ungene i barnehage. Vi ser tydelige tegn på at småbarn har en mye bedre språkutvikling når de er i barnehage. Derfor er det viktig at småbarn får barnehagetilbud.

Ordningen med å gi gratis barnehage til flyktningbarn i den perioden foreldrene deltar i introduksjonsprogrammet har virket bra og bør fortsette.

En annen side ved dette er at mor ikke kan velge ikke å delta i introduksjonsprogrammet når hun kan få barnehageplass, noe som også for henne vil gi en positiv innvirkning på språkopplæring og kulturforståelse.

Økonomi

Statstilskudd

Integreringstilskudd

Integreringstilskuddet utbetales fra staten til kommunen i 5 år, 3 år for familiegjenforente.

Tilskuddet utbetales for hver enkelt flyktning. Dette skal dekke alle kostnader utenom grunnskole og voksenopplæring.

Tilskuddet for 2011

År	2011
År 1	
Voksne	150.000
Enslige voksne	200.000
Barn	130.000
Enslige mindreårige	150.000
År 2	150.000
År 3	131.500
År 4	80.000
År 5	70.000

- Særskilt tilskudd til enslige mindreårige kr.123.144.
- Ekstra engangstilskudd for personer over 60 år kr. 138.700
- Ekstra engangstilskudd for personer med kjente funksjonshemninger kr.155.400.

Tilskuddet for 2012

År	2012
År 1	
Voksne	156.500
Enslige voksne	210.000
Barn	135.000
Enslige mindreårige	156.500
År 2	156.500
År 3	135.000
År 4	80.000
År 5	70.000

Tilskudd voksenopplæring

Kommunen vil motta et tilskudd per person i målgruppen for rett og plikt eller bare rett til opplæring som har fått oppholds- eller arbeidstillatelse etter 1. september 2005. Tilskuddet vil bli fordelt over fem år for de som kom inn i ordningen før 2010. For de som kommer inn i ordningen i 2010 eller seinere, vil tilskuddet bli utbetalt over tre år. Denne tabellen viser utelukkende satsene for 2011:

Tilskuddsår	Lav sats 3 år	Høy sats 3 år	Lav sats 5 år	Høy sats 5 år
År 1 (2011)	11.300	28.800		
År 2 (2010)	19.200	50.600		
År 3 (2009)			11.100	30.000
År 4 (2008)			3.500	9.400
År 5 (2007)			3.500	9.400

Tilskuddet har to satser, en høy sats for personer fra Afrika, Asia, Oseania (unntatt Australia og New Zealand), Øst-Europa, Sør-Amerika og Mellom-Amerika. Lav sats gjelder personer fra Vest-Europa, Nord-Amerika, Australia og New Zealand.

I tillegg mottar Orkdal kommune grunntilskudd høy sats, kr.410 000 for 2011. Tilskuddet utbetales til kommuner med 4-150 personer i målgruppen registrert i NIR 15. jan. 2011.

Resultattilskudd I 2011 er på kr. 5700 per beståtte muntlig og skriftlig del av Norskprøve 2 og 3. Dette innebærer at resultattilskuddet vil kunne variere fra 5700 til 22800 per person, avhengig av hvor mange prøver den enkelte går opp til og består. Det er foreløpig ingen plikt for den enkelte å ta norskprøve.

Andre tilskudd

Tilskudd til grunnskoleopplæring dekkes av staten etter faste satser pr. elev. GSI

Prognose på overføring av integreringstilskudd

Beregnet integreringstilskudd for 2012 ved å bosette 20 flyktninger:(kr som i 2012, evt justeringer i årene framover kommer i Statsbudsjettet)

År 1	15	210.000	Enslige voksne	3.150.000
År 1	5	156.500	Voksne	782.500
År 2	20	156.000		3.120.000
År 3	17	135.000		2.295.000
År 4	20	80.000		1.600.000
År 5	10	70.000		700.000
År 2-5 EM	5	123.144		615.720
				12.263.220

Forutsatt bosetting av 20 flyktninger i 2011 og 2012, bosatt pr 19.09.2011: 13 personer, derav 3 enslig mindreårige og inkl. familiegjennforening. Det er fattet vedtak om ytterligere 6 bosatte i 2011 per 21.10.2011.

Andre overføringer fra staten

Overføring av statsmidler til kommune

Engangs barnehagetilskudd, skoletilskudd

Mottak av flyktninger vil også utløse statlige overføringer for

- Grunnskole
- Lønnsmidler gjennom Nav
- Bostøtte
- Barnetrygd
- Kontantstøtte

Dette viser at bosetting av flyktninger skaper en betydelig pengestrøm til kommunen som igjen gir aktivitet i lokalmiljøet i form av kommunale tjenester, økt handel, skatteinngang og mangfold.

Orkdal har hatt som mål å bruke integreringstilskuddet til arbeid med flyktningene i den perioden tilskuddet varer.

Utvikling flyktningefond

Pr. 01.01.12 er Flyktningefondets midler brukt opp. Det budsjetteres med avsetning på 933.00 kr i 2012 og videre kr 1.176.000 hvert år i planperioden. Dette bør sikre noe buffer for endringer i mottaksplan

Budsjett i planperioden

Ansvar	Ansvarsområde	2012	2013	2014	2015
5110	Helsestasjonen	173 000	173 000	173 000	173 000
5160	Psykisk helsearbeid	243 000	0	0	0
5200	Læring og mestring, felles	1 399 000	1 399 000	1 399 000	1 399 000
5231	Orkdalstorget, rent og ryddig	429 000	429 000	429 000	429 000
5232	Orkdalstorget, sommerjobb	413 000	413 000	413 000	413 000
5250	Introduksjonstiltak	5 813 000	5 813 000	5 813 000	5 813 000
5310	NAV Orkdal – drift	884 000	884 000	884 000	884 000
5311	NAV - økonomisk sosialhjelp	1 976 000	1 976 000	1 976 000	1 976 000
9030	Integr.tilskudd flyktninger	933 000	1 176 000	1 176 000	1 176 000
9030	Avsetning til fond	-933 000	-1 176 000	-1 176 000	-1 176 000
	Kostnad	11 330 000	11 087 000	11 087 000	11 087 000

Integrering

I prosjekt K-11 er Orkdal kommune en av 11 kommuner i Midt-Norge som samarbeider tett med IMDI -Midt for å fremme elementer som jevn og kvartalsvis bosetting, samt kvalitetssikre introduksjonsordningen. Fra IMDI har Orkdal kommune i 2011 mottatt kr.50.000 til K11 prosjektet og kr.70.000 til prosjekt «Forpliktende samarbeid med arbeidsgivere».

Prioriterte integreringsområder for Orkdal kommune er følgende:

- Mødregruppe er et tilbud i hovedsak til mødre med permisjon fra introduksjonsprogrammet. De kan møtes i Frivilligsentralens lokaler hver 14. dag. Ansvaret for innholdet tilligger de ulike etater som arbeider med flyktningbarn.
- Språktrening som metode er et virkemiddel som brukes aktivt av Voksenopplæringa. Imidlertid arbeides det målretta for å få samarbeidsavtaler med næringsfora på overordna nivå for å sikre praksis uavhengig av svingende konjunkturer.
- For å møte behovet for å få flere flyktninger ut i arbeid samarbeider Orkdal kommune med Nav om ulike tiltak tilpasset den enkelte. Utdrinkinga nå, som før, er å få til varige tiltak.
- Orkdal kommune har også et samarbeid som rettes mot de enkelte flyktninggruppene egne organisasjoner for å bidra til å opprettholde det gode samarbeidet og dialogen.

- I løpet av den siste langtidsperioden har det vært en gledelig utvikling spesielt for ungdommene. De er nå i langt større grad en integrert del av orkdalssamfunnet gjennom deltagelse i organisert idrett.
- For å oppnå målet om at Orkdal skal være en god kommune å bo i for alle, vil fortsatt fokus på nettverksbygging være påkrevet. Dette er ikke bare en kommunal oppgave, men noe som hele lokalsamfunnet bør ta del i.

Mål for arbeidet i kommunen

Fokus på jevn og kvartalsvis bosetting. Med et bosettingsanslag på 20 pr år vil dette bety bosetting av 5 personer pr. kvartal.

Videreføre arbeidet med «Bo i Orkdal» dvs fokus på boveiledning: hvordan bo i norske hus sommer som vinter, økonomiveiledning jfr boligutgifter

Fokus på fortsatt utvikling av fulltids introduksjonsprogram jfr Lov om introduksjonsordning og norskopplæring.

Avklaring av tidsriktige lokaler, og Voksenopplæringa i Orkdal som et ressurscenter for hele regionen.

Fortsatt fokus på tiltak som fører til at flyktninger kommer over i arbeid/utdanning. Vedlikeholde og forsterke språkutvikling og nettverksbygging for kvinner i permisjon fra introduksjonsprogrammet. Opprettholde den positive trenden for barn og unge gjennom aktiv deltagelse innen idrett og andre fritidsaktiviteter.

Strategier/satsingsområder

- Nye og funksjonelle lokaler for Voksenopplæringa der det er tatt høyde for utvikling og interkommunalt samarbeid.
- Fortsatt fokus på samfunnsansvar relatert til det frivillige Orkdal
- Forankring av flyktningarbeidet i kommunale og lokale næringsfora
- Bedre samarbeidsrutiner med kommunale og fylkeskommunale enheter.
- Helsefagutdanning peker seg ut som et felt med framtidig behov for rekruttering
- Tilpassa lavterskeltilbud for innvandrere med liten skolebakgrunn i samarbeid med Nav
- Fokus på barns helse
- Demonstrasjonsbolig for innvandrere
- Tilpassing av økonomien i forhold til bosettingstallet.
- Forpliktende samarbeid med IMDI, kvartalsvis bosetting.

Oppsummering tiltak og resultatmål

Økonomi

Innsparing av flyktningemidler:

- Fra 2012 Introduksjonsstønning innsparing kr.500.000. Tiltak: Orkdal kommune følger Introduksjonsloven med redusert stønning (2/3 stønning) for flyktninger under 25 år.

- Fra 2012 Grunnskole, innsparing 1.269.000. Tiltak: innføringsenhetene legges ned.
- Fra 2012 Spesialpedagogikk barnehage, innsparing 284.000. Tiltak: personalressursfinansiering fra flyktningemidler utgår.
- Fra 2012 Sommerjobb for ungdom innsparing kr.442.000. Tiltak: tilbudet som finansieres av flyktningmidler gjelder bare ungdommer med flyktningbakgrunn.
- Fra 2012 Avlastningstjenesten innsparing kr.282.000. Tiltak: personalressurs finansiert av flyktningmidler utgår.
- Fra 2012 Sosialtjenesten innsparing kr.500.000. Tiltak: redusert sosialhjelpsressurser.
- Fra 2013 Psykisk helsearbeid innsparing kr.232.000. Tiltak: personalressurs finansiert av flyktningmidler utgår.

Resultatmål

- Nye lokaler for Voksenopplæringa.
 - Det etableres et nytt Kvalifiserings og arbeidstreningscenter ved Orkdal videregående skole F-bygget.
 - Senteret inneholder Voksenopplæringa, arbeidstreningsbedriften Orkdalstorget og lokal hjelpemiddelsentral.
 - Alle ansatte i de tre virksomhetene blir med i det nye senteret.
 - Videre satsing på forpliktende samarbeid med arbeidsgivere.
- Måltall for norsksprøver i Voksenopplæringa
 - 100 % av introdeltakerne går opp til norsksprøve 2
 - 50 % av rett og pliktelevene går opp til norsksprøve 2
 - 70% av de som tar prøven består.
- Orkdal kommune ønsker å ta imot flyktninger etter en slik fordeling, 20 per år, 5 per kvartal. Familiegjenforente kommer i tillegg.

2012	2013	2014	2015	Til sammen
20 personer	20 personer	20 personer	20 personer	80 personer

Organisering - formell forankring

Enhetsleder for nyopprettet enhet Kvalifisering og arbeid vil ha delegert ansvar for området fra 01.01. 2012.

Planarbeidet avsluttet 07.11.2011

Saksbehandlere: Sylvia Botslangen og Inger Lello Skeie

Planansvarlig: Arnt Tronvoll

Vedlegg

Vedlegg 1: Introtrappa

Enhet: KA = KVALIFISERING OG ARBEID

Administrasjon/saksbehandling	Ansvar	Bistand	Ansvar
Ansvar for oppfyllelse av bosettingsplan	KA		
Revidering av bosettingsplan	KA		
Politisk saksbehandling vedrørende flyktningsaker	KA		
IMDI/ UDI			
Beslutning om konkret mottak	KA		
Avtaler og avklaringer med IMDI vedrørende bosettingsspørsmål	KA		
Kontakt og avtaler med UDI der det er nødvendig	KA		
Koordinering og planlegging av bosettingen			
Egnet bolig, kontaktledd med boligkontoret	KA	Boligkontoret	
Informasjonsdeling samarbeidspartnere – Orkdalstorget, voksenopplæring, helsestasjon, lege, skole, barnehage	NAV	Barnehage/skole/helsestasjon	
Informasjons- og velkomstbrev til flyktning/asylmottak	NAV		
Utstyre boligen med møbler og utstyr	NAV	Orkdalstorget	
Innkjøp av matvarer	NAV	Orkdalstorget	
Motta nyankomne (avklare henting på flyplass av familiegjenforente og overføringsflyktninger)	NAV	Orkdalstorget	
Bli kjent i Orkdal og besøk til nødvendige instanser i kommunen	NAV		Flyktingen
Kartleggingssamtale og registrering i fagprogram	NAV	Informasjonsdeling	Flyktingen
Praktisk bistand – folkeregistrering, adresseregistrering, bankkonto, bist. ev. innkjøp	NAV		Flyktingen
Boveiledning i forbindelse med innflytting	NAV	KA bistår	Flyktingen
Forebyggende arbeid og problemløsningsarbeid før intro	NAV	KA bistår	Flyktingen
Innhenting og formidling av informasjon, samt bistand og veiledning i systemet	NAV	KA bistår	Flyktingen
Pengestrømmen i forkant av introduksjonsprogrammet:			
Vedtak og utbetaling av livsopphold i påvente av Introstønad	NAV		
Vedtak om- og innkjøp av møbler og utstyr	NAV	Orkdalstorget	
Bistand i kontakt med boligkontoret angående husleiekontrakt	NAV	Informasjonsdeling	Flyktingen
Bistand vedrørende div. søknader (bostøtte, bidragsforskudd, barnetrygd og lignende.)	NAV		Flyktingen

Bistand skattekontoret, lønningskontoret (etter introvedtak)	NAV		Flyktningen
Introduksjonsprogram, NIR- registreringer og føring i fagprogrammet Visma			
Registrering jf. Rettigheter	KA		
Introduksjonsprogram med individuell plan, vedtak og samtale jf. rettigheter og plikter i henhold til lovverk	KA		
Registrering av fravær og utbetaling av introduksjonsstønad hver måned	KA		
Individuell opplæringsplan	KA		Flyktningen
Føring av timer i NIR med mer	KA		
Evalueringsplan av målplan i henhold til individuell plan og opplæringsplan	KA		Flyktningen
Oppfølging av enkeltflyktninger og familier	KA	NAV bistår	Flyktningen
Boveiledning	KA		Flyktningen
Forebyggende arbeid og problemløsningsarbeid	KA		Flyktningen
Innhenting og formidling av informasjon, bistand og veiledning	KA		Flyktningen
Språktreningsplass/arbeidspraksis/intro perioden			
Kontakt opp mot språktreningsplass, avtaler og oppfølging	KA		
Kontakt og avtaler med arbeidspraksisplass, i introperioden	KA		
Kobling og avtaler med aktuelle arbeidsgivere, i introperioden	KA		
Kontakt med andre samarbeidspartner	KA		
Veiledningssamtaler rundt holdninger, valg, regelverk og integrering	KA		Flyktningen
Formidling rettet mot utdanning/job/etter introperioden			
Kontakt opp mot utdanningssektoren/næringslivet	NAV		
Kurs/opplæring	NAV		
Veiledningssamtaler rundt holdninger, vanskelige valg, regelverket og integrering.	NAV		Flyktningen
Personlig støtte i kontakt/besøk til offentlige tjenesteytere.	NAV		Flyktningen
Kontakt og avtaler med arbeidspraksisplass, etter introperioden	NAV		
Kobling og avtaler med aktuelle arbeidsgivere, etter introperioden	NAV		
Pengestrømmen etter Intro (5 års regelen)			
Fatte vedtak og utbetaling av sosialhjelp i henhold til loven	NAV		

Vedlegg 2: Samarbeidsavtalen med IMDI

INTENSJONSAVTALE

SAMARBEID OM BOSETTING, KVALIFISERING OG INTEGRERING

1. Formål

Partene: Orkdal kommune og IMDi har som felles ambisjon at rtan **innen 31.12.2011** skal inngå en flerårig og forpliktende samarbeidsavtale innenfor rammene av dagens frivillige bosettingsmodell.

Viktige elementer i en slik samarbeidsavtale skal være **kvartalsvis bosetting av flyktninger, økt fokus på gode resultat i introduksjonsordningen og tettare samarbeid på integreringsfeltet**. Samarbeidsavtalen vil regulere omfanget av, og framdriften på kommunens bosetting av flyktninger, videreutvikling av introduksjonsordningen, det tilhørende integreringsarbeidet, samt andre forhold som naturlig følger av samarbeidet.

Partene mener at et forpliktende samarbeid kan by på flere fordeler:

- Det gir kommunene og IMDi mulighet for langsiktig planlegging og mer systematisk arbeid med bosetting og integrering.
- Det øker kommunens forutsigbarhet i forhold til ressurstilgang/ inntekter, arbeidsmengde og utvikling av kompetanse.
- Det gir økt ressursinnsats fra IMDi for å støtte opp om kommunens arbeid på Integreringsfeltet.

2. Innhold

I løpet av 2011 skal kommunen utrede forutsetningene for og innholdet i en slik langsiktig samarbeidsavtale.

Utredningen skal kunne tjene som kommunens beslutningsgrunnlag og handlingsprogram for bosetting og integrering.

Utredningen skal analysere nasituasjon, utfordringer, mål, strategier/ tiltak og effektiv organisering.

Det er ønskelig at kommunen allerede i 2011 prøver ut jevn, kvartalsvis bosetting slik at en samarbeidsavtale utarbeides også med bakgrunn i erfaringer fra utprøvingen

IMDi forplikter seg til:

- Å tildele kr 50.000 til kommunens arbeid med beslutningsgrunnlaget
- Å bistå med faglig veiledning i arbeidet med beslutningsgrunnlaget
- Å arrangere oppstarts- og nettverks konferanse i april. På konferansen vil IMDi invitere kommunene til å lage pilotprosjekter innenfor fokusområder i 2011. IMDi vil bruke regionale utviklingsmidler til å støtte utvalgte pilotprosjekter.

3. Varighet, oppfølging og framdrift

Denne intensjonsavtalen mellom kommunen og IMDi gjelder for 2011, og betraktes som en forberedende fase før partene inngår langsiktig samarbeidsavtale fra 2012.

Kommunen får oppnevnt egen kontaktperson i IMDi som vil følge arbeidet som veileder og observatør.

Kommunen oppnevner egen kontaktperson for IMDi.

Kommunen og IMDi kommer i fellesskap fram til hensiktsmessig organisering og framdrift i samarbeidet, som sikrer godt analysegrunnlag og forankring i relevante tjenestesteder i kommunen.

IMDi har inngått samarbeidsavtaler med relevante statlige aktører som disponerer virkemidler på integreringsfeltet:

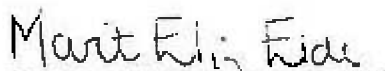
- Husbanken
- Bufetat
- NAV

Ved behov vil disse bli brakt inn i arbeidet med beslutningsgrunnlaget.

Sted:

dato:

.....

Marit Elin Eide
Regiondirektør IMDi Midt-Norge

Grete Mettås
Rådmann Orkdal kommune